

Emanuel Rádla

Tato konference bude mít dvojí úkol: jednak půjde o to, zvážit Rádla jako filosofa a jako vědce a najít v něm něco, nač stojí za to navázat; ale vedle toho půjde (anebo by aspoň mělo jít) nám, českým filosofům, o to vzít vážně, že to je jeden z našich největších myslitelů, kterého nemůžeme odložit jen proto, že si s ním nevíme dost rady, tj. že budeme pokračovat v zanedbávání a vlastně odmítání jeho odkazu. Zůstanu jen u filosofie, ve vědě už to tak je, že všechny, i ty nelepší výkony jsou rychle odsouvány do historie. Ve filosofii to takto neplatí; může se totiž stát, že myslitel není za svého života jako filosof vůbec chápán, a že teprve desítky let po jeho smrti se najde někdo, kdo v něm myslitele velkého a hlubokého objeví; a na druhé straně známe myslitele, k nimž se vracíme již po staletí a tisíciletí filosofové nejen jako k historii, ale jako k vždy znovu pro nás jiskřící a na nás apelující inspiraci. A tak jako platilo v minulém století, že „cestu kupředu sotva bude lze najít jinak než respektováním toho, co filosoficky vykonalo XIX. století“ (*Dnešní stav filosofie*, 1933, s. 12–13), tak platí pro naše sotva začínající století, že musíme respektovat to, co filosoficky vykonalo století dvacáté. Pro nás tady v Čechách a na Moravě (a Slezsku) to pak znamená především respektovat Rádla a jeho filosofický, myslitelský výkon. A to znamená, že se jím musíme nechat oslovit, nejenom že ho budeme chtít definitivně zařadit do příslušných přihrádek – a tím s ním vlastně jakoby skončit.

(Písek, 030201-1.)